

დამტკიცებულია:
საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2009 წლის 7 მაისის N124/01 ბრძანებით
შეტანილია ცვლილება:
საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2009 წლის 18 ივნისის N145/01 ბრძანებით

ბლუმბერგის სავაჭრო სისტემის გამოყენებით ვალუტით ელექტრონული ვაჭრობის წესი

მუხლი 1. ტერმინთა განმარტება

ამ წესში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

- ა) სავაჭრო სისტემა – ბლუმბერგის ელექტრონული სისტემა, რომლის საშუალებითაც ხდება გარიგებების დადება;
- ბ) სადილინგო კოდი – ოთხნიშნა კოდი, რომელიც ენიჭება ბანკს ბლუმბერგის სავაჭრო სისტემაში მისი იდენტიფიკაციის მიზნით;
- გ) დილერი – ბანკის თანამშრომელი, რომელიც ბანკის სახელით დებს გარიგებებს სავაჭრო სისტემაში;
- დ) ადმინისტრატორი – პირი, რომელიც პასუხისმგებელია ბანკის სადილინგო კოდის გამოყენების უფლების მინიჭებაზე იმ დილერებისათვის, რომლებიც უფლებამოსილნი არიან ბანკის სახელით დადონ გარიგებები სავაჭრო სისტემის მეშვეობით;
- ე) სპოტი – გარიგება, რომლის ანგარიშსწორება ხორციელდება გარიგების დადების დღიდან 2 საბანკო დღის განმავლობაში;
- ვ) ფორვარდი – გარიგება, რომლის ანგარიშსწორება ხორციელდება გარიგების დადების დღიდან 2 საბანკო დღეზე მეტი პერიოდის განმავლობაში;
- ზ) სვოპი – გარიგება უცხოური ვალუტის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ, მისი შემდგომი გაყიდვის ან გამოსყიდვის წინასწარ დათქმული პირობებით;
- თ) კოტირება – ყიდვა-გაყიდვის კურსების გამოცხადება;
- ი) გარიგების დადების დღე – დღე, როდესაც ხდება გარიგების პირობების შეთანხმება მხარეებს შორის.

მუხლი 2. ზოგადი დებულებები

1. ეს წესი არეგულირებს ბლუმბერგის სავაჭრო სისტემის (შემდგომში „სავაჭრო სისტემა“) მეშვეობით პირდაპირ ბანკთან შორის ბაზარზე ვალუტით ელექტრონული ვაჭრობის წესებს.
2. ამ წესის შესაბამისად და მისი პირობების დაცვით სავაჭრო სისტემის გამოყენებით ვაჭრობა შეუძლიათ საქართველოში ლიცენზირებულ კომერციულ ბანკებს და უცხოური ბანკების ფილიალებს (შემდგომში „მონაწილე ბანკი“), რომელთაც ეროვნულ ბანკს მიმართეს შესაბამისი წერილობითი თხოვნით.
3. მონაწილე ბანკს ამ წესის შესაბამისად შეუძლია გარიგებების დადება სხვა მონაწილე ბანკთან ან/და საქართველოს ეროვნულ ბანკთან.
4. ეს წესი ვრცელდება სავაჭრო სისტემაში დადებულ გარიგებებზე იმ ვალუტების წყვილთათვის და იმ ინსტრუმენტებისათვის, რომელთათვისაც ეროვნული ბანკის მიერ შექმნილია სპეციალური გვერდები და ხდება მონაწილე ბანკის მიერ შესაბამისი კოტირებების გამოქვეყნება.

5. ამ წესის შესაბამისად სავაჭრო სისტემაში შესაძლებელია სპოტ, ფორვარდული და სვოპ სავალუტო გარიგებების დადება.

მუხლი 3. სავაჭრო სისტემის მონაწილეთა ავტორიზაცია

1. სავაჭრო სისტემაში მონაწილე ბანკს ეძლევა სადილინგო კოდი. ამ წესით სავაჭრო სისტემაში გარიგებების დადების მსურველი ბანკი წერილობით მიმართავს ეროვნულ ბანკს შესაბამისი თხოვნით და უგზავნის საკუთარ სადილინგო კოდს და ინფორმაციას ადმინისტრატორის შესახებ. ეროვნული ბანკის მიერ აღნიშნული მიმართვის მიღების შემდეგ, ბანკს ავტომატურად ენიჭება მონაწილე ბანკის სტატუსი. მონაწილე ბანკი ვალდებულია უზრუნველყოს სადილინგო კოდის გამოყენება მხოლოდ ავტორიზებული პირების მიერ.

2. ეროვნულ ბანკში შესაბამისი წერილობითი მიმართვის გაგზავნით მონაწილე ბანკი ეთანხმება და იღებს ვალდებულებას შეასრულოს ამ წესით დადგენილი პირობები.

3. მონაწილე ბანკის სადილინგო კოდის და ადმინისტრატორების შესახებ ინფორმაციას ეროვნული ბანკი აქვეყნებს ბლუმბერგის სავაჭრო სისტემის მეშვეობით სპეციალურ გვერდზე.

4. სადილინგო კოდის ან ადმინისტრატორთა სიაში ცვლილების შემთხვევაში ბანკი დაუყოვნებლივ აცნობებს აღნიშნულის შესახებ ეროვნულ ბანკს.

5. მონაწილე ბანკები ვალდებული არიან ბლუმბერგის მეშვეობით მიაწოდონ ერთმანეთს და ეროვნულ ბანკს ინფორმაცია ბანკის სახელით გარიგების დადებაზე უფლებამოსილი დილერების, ასევე მათთვის ამ უფლებამოსილების ჩამორთმევის შესახებ.

6. სავაჭრო სისტემის მონაწილე ბანკის სტატუსის გასაუქმებლად ბანკი წერილობით მიმართავს ეროვნულ ბანკს არა უგვიანეს ერთი კვირით ადრე. ეროვნული ბანკი ვალდებულია შესაბამისი ინფორმაცია მიაწოდოს მონაწილე ბანკებს და შეიტანოს შესაბამისი კორექტირებები სავაჭრო სისტემის შესაბამის გვერდზე.

7. ამ წესის შესაბამისად დადებულ გარიგებებზე ამ წესის პირობები ვრცელდება ბანკისათვის მონაწილე ბანკის სტატუსის გაუქმების შემდეგაც.

მუხლი 4. კოტირებების გამოქვეყნება და გარიგებების დადება

1. სავაჭრო სისტემის მონაწილე ბანკი ყოველ სამუშაო საბანკო დღეს აქვეყნებს საკუთარ კოტირებებს სავაჭრო სისტემაში სპეციალურ გვერდზე.

2. მონაწილე ბანკი ვალდებულია საკუთარ კოტირებებზე წვდომა მიანიჭოს სავაჭრო სისტემის მონაწილე ყველა ბანკს და მათ დილერებს.

3. მონაწილე ბანკს არა აქვს უფლება უარი თქვას გამოყენებული კურსით 200 000 აშშ დოლარის და ნაკლები მოცულობის გარიგების დადებაზე. უფრო დიდი მოცულობის გარიგებებზე კურსის შეთანხმება მხარეთა შორის ხდება დამატებით. (18.06.2009 N 145/01)

4. სავაჭრო სისტემის მეშვეობით გარიგებების დადება ხდება ყოველ სამუშაო საბანკო და მათი დადების დრო დღის განმავლობაში არ იზღუდება.

5. დადებული გარიგებები საბოლოოა და მათი გაუქმება შესაძლებელია მხოლოდ მხარეთა შეთანხმებით.

6. გარიგების დადების დღეს მხარეთა შეთანხმებით გარიგების პირობების ცვლილება ან გარიგების გაუქმება რეგისტრირდება სავაჭრო სისტემაში.

7. გაუქმებული გარიგების ან გარიგების პირობებში ცვლილებების (თუკი ასეთი

განხორციელდა გარიგების დადების დღის გასვლის შემდეგ) შესახებ ინფორმაცია ეგზავნება ეროვნულ ბანკს წერილობით, შესაბამისი მიზეზის მითითებით, არა უგვიანეს ანგარიშსწორების დღისა.

მუხლი 5. ანგარიშსწორება და საჯარიმო სანქციები

1. მონაწილე ბანკს შორის ანგარიშსწორება ხდება მათ შორის დადებულ გარიგებაში მითითებულ დღეს.

2. მონაწილე ბანკებს შორის ეროვნულ ვალუტაში ანგარიშსწორება ხორციელდება საქართველოს ეროვნულ ბანკში ან კომერციულ ბანკში არსებული საკორესპონდენტო ანგარიშის მეშვეობით დადებული გარიგების პირობების შესაბამისად.

3. მონაწილე ბანკებს შორის უცხოურ ვალუტაში ანგარიშსწორება ხორციელდება საქართველოს ეროვნულ ბანკში, ასევე უცხოურ ან ადგილობრივ ბანკში არსებული საკორესპონდენტო ანგარიშის მეშვეობით მონაწილე ბანკის გადაწყვეტილებით დადებული გარიგების პირობების შესაბამისად.

4. იმ შემთხვევაში, თუ მონაწილე ბანკი ვერ უზრუნველყოფს ანგარიშსწორებას ანგარიშსწორების დღეს, ანგარიშსწორება განხორციელდება მომდევნო საბანკო დღეს.

5. იმ შემთხვევაში, თუ მონაწილე ბანკის მიერ არ განხორციელდება ანგარიშსწორება მომდევნო საბანკო დღესაც, გარიგება ითვლება გაუქმებულად.

6. მონაწილე ბანკს ანგარიშსწორების ვადის დარღვევისათვის ეკისრება ჯარიმა დადებული გარიგების თანხის 0.1%-ის ოდენობით მეორე მხარის სასარგებლოდ.

7. ანგარიშსწორების ვადის დარღვევის შემთხვევაში გარიგების გაუქმებისათვის მონაწილე ბანკს ეკისრება ჯარიმა მეორე მხარის სასარგებლოდ გარიგების თანხის 5%-ის ოდენობით.

8. საჯარიმო თანხის ჩამოწერა ეროვნული ვალუტით ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშიდან და თანხის ჩარიცხვა მეორე ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშზე ხორციელდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

9. გარიგების გაუქმების შემთხვევაში გარიგების შესაბამისად გადარიცხული თანხა სრულად უბრუნდება გადამრიცხველ ბანკს არა უგვიანეს გარიგების გაუქმების დღისა. ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე მონაწილე ბანკს ეკისრება ჯარიმა დაუბრუნებელი თანხის 1%-ის ოდენობით მეორე მხარის სასარგებლოდ.

10. გარიგების პირობის დარღვევის შემთხვევაში დაზარალებული ბანკი წერილობით მიმართავს ეროვნულ ბანკს ანგარიშსწორების დღიდან არა უგვიანეს სამი საბანკო დღის განმავლობაში. იმ შემთხვევაში, თუ გარიგების მონაწილე მეორე მხარე არ ეთანხმება გარიგების პირობების დარღვევის ფაქტს, იგი ვალდებულია ეროვნული ბანკიდან შესაბამისი შეტყობინების მიღებიდან არა უგვიანეს მომდევნო საბანკო დღის განმავლობაში წარმოადგინოს გარიგების შესრულების დამადასტურებელი საბუთები.

11. გარიგებების პირობების სისტემატურად დარღვევის შემთხვევაში ეროვნული ბანკი უფლებამოსილია თავისი გადაწყვეტილებით აუკრძალოს ბანკს სავაჭრო სისტემაში მონაწილეობის მიღება.

მუხლი 6. ინფორმაციის გამოქვეყნება

1. ინფორმაცია სავაჭრო სისტემაში დადებული გარიგებების შესახებ ავტომატურად ხელმისაწვდომი ხდება ეროვნული ბანკისათვის.

2. ეროვნული ბანკი ყოველდღიურად აქვეყნებს ინფორმაციას სავაჭრო სისტემაში დადებული გარიგებების მოცულობის, მონაწილეთა რაოდენობის, მაქსიმალური, მინიმალური და საშუალო გაცვლითი კურსის შესახებ.